

Dissenting Opinion

Case No. A-17

Full Tribunal

پرونده شماره الف / ۱۷

دیوان عمومی

رای شماره دی. ای. سی. ۳۷ الف - ۱۷

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داورى دعاوى ایران - ایالات متحدہ
ثبت شد - FILED	
Date	18 JUN 1985 تاریخ
۱۳۶۴ / ۳ / ۲۸	
No.	شماره

ایالات متحده آمریکا

- و -

جمهوری اسلامی ایران

نظر موافق و مخالف

کارل - هاینس بوکشتیگل (رئیس دیوان) ،

محسن مصطفوی ، حمیدبهرامی و پرویز انصاری

در پرونده حاضر هر دو طرف استدلالاتی را ارائه کرده اند ، لکن هیچیک از تفسیرهای بدست داده شده را واقعا " نمی توان با کلیه جنبه های بند ۲ (ب) تعهدات دولت ایالات متحده آمریکا و جمهوری اسلامی ایران درباره بیانیه دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزیره ("سند تعهدات") ، کاملا " سازگار دانست . این بند شاید به مراتب بیش از شروط دیگر بیانیه های الجزیره از ضیق وقت تنظیم کنندگان آن و نیز از شرایط فوق العاده دشواری که در آن از روش مذاکره غیر مستقیم استفاده شده ، لطمه دیده است . در چنین حالتی نتیجه گیریهای شخصی ، بیش از حالات معمول ، به وزن و اعتباری بستگی دارد که شخص به تناسب برای استدلالهای مختلف قایل است . ما به نتایجی متفاوت با نتیجه گیری های اکثریت رسیده ایم ، و گرچه وارد کلیه جزئیات نمی شویم ، ولی لازم می دانیم به اختصار بدان اشاره کنیم .

۱ - بنظر ما عبارت قسمت اخیر رای (dispositive) اکثریت، راجع به خواسته مورد نظر در این پرونده آنچنانکه باید حق مطلب را ادا نمی کند. رای صادره می بایست طبق درخواست تسلیمی مورخ ۲۹ دسامبر ۱۹۸۲ (۸ دیماه ۱۳۶۱) ایالات متحده، سند تعهدات را، بموجب بند ۳ ماده دو و بند ۴ ماده چهارم بیانیه حل و فصل دعاوی و بند ۱۷ بیانیه عمومی تفسیر نماید. خواسته مورد نظر در این درخواست به صراحت و وضوح، در اولین پاراگراف قسمت "نتیجه گیری" در صفحات ۲۸/۲۹ متن انگلیسی و ۲۸/۲۷ متن فارسی آخرین لایحه ایالات متحده آمریکا که در پنجم مارس ۱۹۸۴ (۱۵ اسفندماه ۱۳۶۲) به ثبت رسید، درج شده است (درخواست مندرج در پاراگراف دوم، در جلسه استماع پس گرفته شد). بند مزبور به شرح زیر است:

دادگاه طبق تصمیمی که خود در پرونده الف/ ۱۶ اتخاذ کرده باید بر این عقیده باشد که بموجب بند ۲ (ب) بیانیه تعهدات صلاحیت ندارد به دعاوی بانکهای ایران علیه موسسات بانکی آمریکا که سعی دارند بدهی ادعائی آن موسسات بانکی را که ایران بدست آورد - شامل بدهی مربوط به مبالغ مورد اختلاف اصل و بهره سپرده های ایران در دفاتر شعب داخلی بانکهای آمریکا - رسیدگی نماید. دادگاه همچنین باید بر این عقیده باشد که بردعای وی که بموجب ماده ۲ (۱) بیانیه حل و فصل دعاوی در صورتی که دعاوی متقابل شایسته و مناسب در مقابل بانکهای با تابعیت آمریکائی باشند صلاحیت رسیدگی دارد. (عینا " از لایحه نقل شده است)

نتیجه گیری حاصله در قسمت اخیر رای می بایست به این درخواست نه بیشتر و نه کمتر پاسخ می داد، زیرا که دیوان در این قبیل اختلافات تفسیری نیز، منحصرأ ما خود به رسیدگی به اختلافاتی که طرفین نزد آن مطرح می سازند، می باشد. نظر ارائه شده تحت شماره ۱، رهنمود تفسیری مورد درخواست برای اولین جمله پاراگراف اشاره شده در فوق را، نه به طرفین و نه به شعب، ارائه نمی کند. بعلاوه، به نظر ما دادن پاسخ منفی به سئوال مطروح در اولین جمله درخواست

میسر می‌بود، بدین معنی که دیوان واقعا " نسبت به ادعاهای مذکور در آن جمله صلاحیت دارد.

۲ - در قسمت ماهیت رای ، قبل از هر چیز با این نتیجه‌گیری که صلاحیت دیوان محدود به مبالغ قابل پرداخت از حساب دلاری شماره ۲ است ، مخالفیم. البته ما ارتباط استدلال مطروح در آن نتیجه‌گیری را درک می‌کنیم ، لکن به نظر ما استدلال مخالف آن نتیجه‌گیری نهایتا " بر استدلال موافق ترجیح دارد ؛ همانطور که اکثریت به درستی متذکر شده ، با توجه به غیر مستقیم بودن مذاکرات ، باید در تجزیه و تحلیل متن سند برای کلمات و اصطلاحات اهمیت اساسی قائل شد . دو مورد " ابهامی " را که اکثریت در این اصطلاحات تشخیص داده ، به نظر ما بیان روشنی دارد که فقط یک تفسیر را اجازه می‌دهد. صلاحیت اعطائی، صراحتا " مبالغ مورد اختلاف سپرده‌ها ، دارائیهها ... در موسسات بانکی ایالات متحده " را شامل می‌شود و ما تفسیری که در واقع کلمات یاد شده را عملا " و از هر لحاظ زائد سازد - چنانکه اثر رای اکثریت است - جایز نمی‌دانیم. دومین " ابهام " ، یعنی اینکه در بند ۲ (ب) دو بار به مبالغ پرداختی به بانک مرکزی اشاره شده ، نیز جای تفسیر ندارد. از آنجا که پرداخت مانده نهائی حساب دلاری شماره ۲ به بانک مرکزی ، بطور جداگانه در آخرین جمله بند ۲ (ب) ذکر شده ، لذا دو بار اشاره مورد بحث فقط می‌تواند به سایر مبالغ قابل پرداخت به بانک مرکزی مربوط باشد. نه " سپرده‌ها و دارائیهها " ، و نه پرداختهای مورد بحث به بانک مرکزی ، نمی‌تواند منحصرا " به پرداختهای از حساب دلاری شماره ۲ محدود باشد ، زیرا همانطور که در رای به درستی خاطر نشان گردیده ، وجوه این حساب متعلق به ایران است و مانده آن نهایتا " و به هر حال به بانک مرکزی منتقل خواهد شد. بعلاوه ، رای از این جهت نیز ضعیف است که نمی‌تواند آنطور که بایستد و شاید معلوم سازد که اگر نهایتا " حساب دلاری شماره ۲ تمام شود و هنوز مبالغی واجب الادا باقی ماند ، به صرف تمام شدن وجوه حساب - که برای

خواهان امری تصادفی است - صلاحیتی باقی خواهد بود یا نه؟ هردو "ابهام" (ادعائی) واقعا " دارای انشاء روشن و صریحی است ، فقط وقتی واجد معنی است که به خودی خود و تواما " به همان صورت روشن و صریح نگریسته شود . اینکه صراحتا " روش پرداختی فقط از حساب دلاری شماره ۲ پیش بینی شده ، وضعیتی است که در بیانیه های الجزیره نا آشنا نیست ، زیرا به موجب بیانیه عمومی نیز بنحو مشابهی حساب تضمینی جهت پرداخت احکام صادره به نفع طرفهای آمریکائی ایجاد شده ، حال آنکه هیچگونه حساب تضمینی برای احکام صادره به نفع طرفهای ایرانی مقرر نشده است .

۳ - در قسمت ماهیت رای ، نسبت به نتیجه گیری راجع به اینکه آیامی توان پرداختهائی به بانک مرکزی انجام داد یا نه ، صریحا " ابراز عدم تمایل شده است . در اینجانب ما مخالفیم . نحوه انشای روشن دو جمله مختلف بند ۲ (ب) به نظر ما هیچگونه نتیجه گیری دیگری راجز آنکه این قبیل پرداختها امکان پذیر است ، جایز نمی شمرد .

۴ - بالاخره ، اکثریت در قسمت ماهیت رای لازم ندیده است که تعیین کند آیا مبالغ مورد اختلاف در " نمایندگی ها و شعب " بانکهای ایالات متحده مشمول صلاحیت دیوان داوری هست یا خیر؟ گرچه این مطلب احتمالا " صحیح است که منشاء و عامل اصلی گنجانیدن بند مزبور، ۱۳۰ میلیون دلار بهره مورد اختلاف در شعب خارجی برخی بانکهای آمریکائی بوده ، لکن از آنجا که در بند ۲ (ب) صراحتا " عبارت " سپرده ها " دارائیه ها ، و احیانا " بهره متعلقه به سپرده های ایران در موسسات بانکی ایالات متحده " قید شده و به هیچوجه شعب خارجی را محدود نکرده است ، بنا بر این به نظر ما عبارت یاد شده را تنها بدین صورت می توان تفسیر کرد که ، شعب داخلی و همچنین شعب خارجی بانکهای آمریکائی را دربرگیرد . موید این مطلب ، این واقعیت

